

ZVEZA SLOVENSKIH KLUBOV

FEDERATION OF SLOVENIAN CLUBS

VESTNIK MELBOURNE

Messenger

SLOVENSKI
KLUBA

Glasilo članov S. K. Melbourne, Vic. - IZHAJA MESEČNO - Predsednik S. Košir - Naslov uprave

Kluba: 153 Essex St., Pascoe Vale, Vic. - Telefon: FL 6466 - Za uredništvo odgovarja tajništvo

LETNIK IV.

MELBOURNE, NOVEMBER 1959

ŠTEVILKA 46

Darovalci za DOM so zborovali

V januarski številki "Vestnika" v letu 1957 so bili postavljeni osnovni temelji za uresničitev tihih želj naših rojakov o postavitvi lastnega kulturnega ognjišča — SLOVENSKI DOM V VIKTORIJI. Na domu takratnega gospodarja kluba, g. Hartman, se je na idejni seji osnoval pripravljalni odbor za postavitev Slovenskega doma, ki so ga sestavljali sledeči gospodje: Z. Verbič, S. Šajnčič, M. Hartman, M. Adamič, P. Česnik, Peter Bazilij, Cveto Mejač in J. Vah.

Vzvišene misli, ki so jih vodile, so bile predpogoj kasnejši razvojni poti, po kateri so uspešno z nezlomljivim poletom, odločnostjo in pogumom ob premagovanju nešteti težav končno prispeli do težko pričakovanega cilja — želje preliti v dejanja, tako da nam bo naš DOM res predstavljal o č e t a in m a t e r in DOMOVINO, pa četudi smo daleč za morjem. Zatočišče bo nam vsem: mladim in starim, očetu in materi, sinu in hčeri, prijatelju in domačinu, ki se zanima za nas in si želi naše družbe. DOM bo zbiral okrog svojega ognjišča raztreseni slovenski živelj ter ga povezoval v močno DRUŽINO: nam v korist in veselje in ponos ter v tolažbo našim materam doma, ki z ljubeznijo in skrbjo premišlujejo o usodi svojih otrok, raztresenih po širnem svetu.

Prvemu Zborovanju darovalcev, ki je bilo 4. avgusta 1957 je sledilo po več kot dveh letih še dokončno drugo, ki je uradno zaključilo nabiralno akcijo.

Dne 15. t.m. se je zbralo v dvorani cerkve Sv. Frančiška v Melbourne blizu sto darovalcev, ki so prisostvovali plodnemu poteku večurnega zborovanja, ki je dokončno odprlo možnost postavitve Doma s tisoči in tisoči darovi zavednih darovalcev širom Avstralije.

Po pozdravnem govoru sedanjega predsednika Slovenskega kluba Melbourne smo v poteku dnevnega reda, kjer so nam zaupniki odseka Dom s člani Upravnega odbora v živahnih diskusijah z darovalci predstavili do najmanjših podrobnosti obdelano vprašanje nakupa Doma, s posegom v razvojno dobo ustanovitve pa prav do danes.

Bralcem posredujemo vpogled v najznačilnejše ugotovitve in sklepe Zborovanja darovalcev.

Zborovalci so takoj v začetku razrešili dolžnosti izmed petih zaupnikov odseka Dom, ki predstavljajo kot voljeni organ množice darovalcev zaščito njihovih interesov, g. Karla Kodriča zaradi nezanimanja in nedelavnosti pri opravljanju poverjenih dolžnosti.

(Dalje str. 2)

"Vestnik" je enomesečnik. Izdaja ga Slovenski klub Melbourne kot glasilo Zveze Slovenskih Klubov. Urejuje Stane Zupan, 74 Gipps St., East Melbourne. Opremlja akad. slikar France Benko, 109 Park St., Moonee Ponds, Vic. Tiskarska dela opravlja Stan-ko Hartman, 153 Essex St., Pascoe Vale, Vic.

Nadaljevanje s str. 2:

Po izčrpnih poročilih načelnika odseka Dom, g. Marjana Lauko, predstavnika zaupnikov odseka Dom, g. Maxa Hartman in temeljitih osvetlitvah mnogih vprašanj, g. Marijana Oppelt, ki je vodil zborovanje, so zborovalci razrešili vseh dolžnosti dosedanje zaupnike, katerih glavna naloga je bila čuvanje nabranih prispevkov za postavitev Doma.

V nadaljevanju je g. Oppelt razložil prisotnim sedANJI memorandum, to je tiste pravne listine, na katere osnovi se bodo morali ravnati novoizvoljeni zaupniki, o namenu Doma in nalogah bodočih zaupnikov. Tako kot je bil prvi memorandum sestavljen samo za zbiranje denarnih prispevkov, je tudi današnji sestavljen po zakonih, ki so tukaj v veljavi. Novi zaupniki bodo imenovani za celo življenje in vsa vprašanja o njih zapadajo v območje obstoječih zakonov, kakor npr. o pravici nakupa zaželenih neprimičnin, kasnejši prodaji in nakupu novih objektov, o odpušči dolžnosti posameznih zaupnikov zaradi mnogih ozirov: nedelavnosti, odhoda na preoddaljeno službeno mesto ipd.

Delovanje zaupnikov temelji na popolnem zanimanju za socialno in kulturno izživljanje slovenskega življa v Viktoriji. Ustvarjeni Dom bo služil lahko samo omenjenim potrebam, zaupniki pa bodo s tem potrdili zaupanje darovalcev in ostali zvesti načelom, za katere ustvaritev so rojaki darovali denarne prispevke.

Po memorandumu je tudi določeno, da bodo zaupniki nudili Dom v uporabo Slovenskemu klubu Melbourne, ki s svojim delovanjem zasleduje iste principe. V slučaju, da bo Klub spremenil način delovanja s preusmeritvijo na druga področja (npr. politično), izgubi istočasno pravico nad uporabo Doma, ki se v tem slučaju, ako se ne na dejo drugi izhodi, lahko proda, dobljeni znesek pa uporabi za pomoč novodošlih rojakov, oziroma v socialne svrhe tukajšnjih Slovencev.

Za tem so zborovalci volili nove zaupnike. Odločili so se za potrditev zaupanja dosedanjim zaupnikom, ki so s prikazanim delom omogočili ustvaritev njihovih želja. Sedanji zaupniki so ponovno dolgoletni kulturni in socialni delavci, člani in odborniki Slovenskega kluba Melbourne, gospodje Max Hartman, France Benko, Marjan Lauko in Janez Škraba, ki jim je bilo tudi zaupano, da petega zaupnika izberejo sami. Na prvi skupni seji, ki so jo imeli, so se odločili izmed obilice predlogov za bivšega predsednika Slovenskega kluba Melbourne, g. Marijana Oppelt ter mu danes izrekamo iskrene čestitke.

Novi zaupniki so izjavili, da se bodo dosledno ravnali v duhu memoranduma in da bodo vestno izpolnjevali dolžnosti do slovenske narodnostne manjšine v Viktoriji.

Ob zaključku je g. Oppelt zahvalil prisotnim za udeležbo na zborovanju in izrazil željo, da naj bi vsi zavedni Slovenci še nadalje podpirali Slovenski klub Melbourne pri njegovih zdravih težnjah za dobrobit slovenstva, in da bomo lahko kmalu s ponosom dokazali svetu, da smo tudi avstralski Slovenci ustvarili svoj kulturni spomenik, ki bo služil premnogim potrebam še nadaljnega uspešnega uveljavljanja majhne po številu, toda večje po ljubezni do vsega, slovenske enote, ki jo družijo nezlomljiva volja za življenjem.

Stane Zupan

Objavljamo še nekaj statističnih podatkov nabiralne akcije za Slovenski Dom:

Darovano od SKM	£ 1. 301 - 14 - 11
Hranilniki.....	£ 133 - 19 - 7
Posamezniki.....	£ 1. 570 - 00 - 8
Bančne obresti do junija 1959	£ 44 - 6 - 6

Skupno £ 3. 050 - 1 - 8

Glavna misel, ki je podžigala začetnike ideje Doma pa se glasi:

Mati je simbol Doma. Našsleherni spomin na Dom je tesno povezan s spomini na drago mater. Slovenski Dom, do katerega naj bi s svojimi žrtvami prišli, naj bi bil naš najlepši spomenik Slovenski Materi, ki nam je dala življenje in nas spremlja z molitvijo in toplimi mislimi na vseh naših poteh po tujem svetu, če le še bije njeno blago srce.

Križem križem po Viktoriji ...

piše pater U. Bazilij O.F.M.

* Zadnjikrat je bila cela stran samih imen darovalcev, ki so priskočili na pomoč prizadeti mladi vdovi Mariji Kreitner. Za vse novice je zmanjkalo prostora. Tako bodo zdaj nekatere malo zastarele, pa nič zato. O porokah in krstih ljudje vedno radi bero.

* V oktobru so stopili pred oltar: Dne 3. oktobra Stanislav BABIN in Mihaela GRL in sicer v cerkvi Sv. Janeza v East Melbourne. Združili sta se fari Nozirje in Trnje. Isti dan je Karel Fekonja (iz Sv. Benedikta v Slovenskih goricah) popeljal pred oltar cerkve Sv. Ignacija v Richmondu Magdaleno Mesch iz Bačke. - Dne 10. oktobra sta si pri Sv. Marku v Fawknerju obljubila zvestobo Franc FEKONJA in Terezi-ja KEŽMAH, oba doma iz fare Sv. Jurija ob Ščavnici. - Datum 24. oktobra beleži dve slovenski poroki: V Newportu sta rekla "Da!" Janez MIHELČIČ iz Dolnjega Logatca in pa Tinka FRLIC iz župnije Poljane nad Škofjo Loko. V Tooraku pa je bil ženin Jožef KASTELIC, a nevesta Slava LAJC, oba iz zelene Dolenjske. - Dne 7. novembra je slovensko poroko spet videl Newport: Milan HUBNER iz Povirja pri Sežani je dobil žen-ko v Pavli Turk iz Hrenovice. - Dne 14. novembra pa sta si v cerkvi Sv. Jožefa v Port Melbourne obljubila zvestobo Anton KRISTAN (iz Pivke) in Marija KALIŠTER (iz Knežake). - Vsem naše iskrene čestitke!

* Sinka tragično umrlega Štefana Kreitnerja smo nesli h krstu v North Sunshine dne 20. septembra. Seveda je dobil ime ŠTEFAN. - Dne 4. oktobra je pri krstu dobila ZDENKO EMILIJU družinica Srečko LAZO in Angela r. Lenarčič. Isti dan sta v stolnici, kjer sta se pred meseci poročila, krščevala Jože POPOŠEK in Kay Margaret r. Casson: dečko je dobil ime EDVARD JOŽEF. - Enajsti oktober deleži štiri krste: V Geelongu sta Marjan GORUP in Ana r. Poropat dobila sinka DANIJELA, Rudolf ŠENKING in Elza r. Molokobol pa LILIJANCO. V Nort Sunshine je družina Otona VIDMAJER in Roze r. Breg krščevala WALTERJA, v Morelandu pa družina Ivana PRPIČA in Alojzije r. Skvarč GABRIJELO ANTONIJO. - V družini Oskarja METLIKOVEC in Olge r. Legiša v Traralgonu (Gippsland) je pri krstu dne 25. oktobra zajokal RINO OSKAR, Marijina cerkev v ASCOT VALE pa je videla slovenski krst dne 31. oktobra: JOŽEFA sta kot prvorojenca dobila Ivan MALJEVAC in Amalija r. Stemberger. - Osmi november beleži krst v stolnici: JANEZ FRANC je bil krščen kot sin Andreja LENARČIČ in Frančiške r. Avšič, Noble Park. - Rekord v številu krstov je dosegel 8. november: kar pet jih je bilo. V Bell Parku (Geelong) je oblila krstna voda ADRIANO, hčerko Gina RU-TAR in Gine r. Hvalica, ter VILJEMA, sina Stenka STERLETA in Danice r. Fatur; da-lje ANDREJA ROMEA, sina Antona NOVAK in Alojzije r. Pelc (iz Armadale), in RUDOLFA CVETKA, sina Rudolfa HORVAT in Štefanije r. Livk. V Eppingu je bil krščen IVAN AN-TON, prvorojenec Ivana BARBIŠA in Ljudmile r. Lenarčič. - 14. september pa je za-beležil v krstno knjigo ime JANEZA STANISLAVA, prvorojenca Marka ZITTERSCHLAGER in Katarine r. Herman. Marko je iz znane šentalbanške družine, zato čestitke tudi ded-ku in babici. Najprej pa seveda naše iskrene čestitke vsem srečnim staršem in malč-kom!

* Žal moram spet poročati o smrtnem slučaju. Tik pred odhodom v Južno Avstralijo sem zvedel iz časopisov za težko avtomobilsko nesrečo, ki je dne 14. novembra za-htevala življenje 26-letnega Ludvika JANŽIČ. Ludvik je bil doma iz Slovenske Bi-strice ter je došel v Avstralijo letos v januarju. Nekaj časa je živel v Geelongu, potem pa je odšel na delo v Pyramid Hill, kjer ga je doletela nenadna smrt. Pokopa-li smo ga v torek, dne 17. novembra na tamkajšnje pokopališče in na grob sem polo-žil tudi venec v imenu našega Kluba. Iskreno sožalje bratu Antonu, ki je pred komaj dvema mesecema došel za Ludvikom v Avstralijo in živi v Wolongongu, NSW, ter star-šem in sorodnikom v domovini. Pokojnemu Ludviku pa naj bo lahka avstralska zemlja!

* Pungerčarjeva družina v Plenty, ki jim je nenadno pogorelo stanovanjsko poslopje, me je naprosila, naj na tem mestu objavim iskreno zahvalo našemu Klubu za prvo pomoč v nesreči. R.I.P.

Enako njihova in moja iskrena zahvala vsem ostalim rojakom, ki so težko oškodova-no družinico v težkih dneh obiskali ter ji priskočili na pomoč s svojo darežljivo-stjo. Bog povrni!

Blagajniška poročila ... (S str. 4)

FINANČNO POROČILO PLESNE ZABAVE
"V spomin na Martinovanje",
prirejene dne 31. oktobra 1959.

	Dohodki:	Izdatki:
Vstopninski darovi	148. 9. -	
Jedača in pijača	111. 6. 6	92. -. 4
Cigarete	1.19. -	2.11.10
Licenca, vabila in postnina		17. 9. 2
Majemina za dvorano, mize in ostalo		46. -. -
Orkester		25. -. -
Uničeni inventar		-.18. -
Stroški prevoza		4. 3. 4
Dekoracija in drobnarija		2. 2. 8
Višek pri prodaji	-. 4. -	
Vrednost ostalega blaga	15. 9. 6	
Čisti dobiček		87. 2. 8
Skupno	£ 277. 8. -	277. 8. -

Melbourne, 8. novembra 1959

Blagajnik:
Vinko Molan,l.r.

Finančno poročilo našega sodelovanja
ob priliki romanja v SUNBURY, dne 1. nov. 1959

	Dohodki:	Izdatki:
Stroški prevoza -- uredil pater Bazilij		
Jedača in pijaca	15. 2. -	10.12. -
Stroški prevoza blaga		9. -
Vrednost ostalega blaga	1. 7. -	
Čisti dobicek		5. 8. -
Skupno	£ 16. 9. -	16. 9. -

Dobiček, ki je bil ustvarjen ob tej priliki, je dobil pater Bazilij kot pomoč za ureditev slovenskega dela pokopališča v Keiloru.

Melbourne, 4. november 1959

Blagajnik:
Vinko Molan,l.r.

Finančno poročilo izleta v HEALESVILLE,
prirejenega dne 8. novembra 1959

	Dohodki:	Izdatki:
Prevozni stroški	25.10. -	20. -. -
Jedača in pijača	12.11. -	7. 1. 6
Parkiranje avtobusa		10. -
Čisti dobicek		10. 9. 6
Skupno	£ 38. 1. -	38. 1. -

Melbourne, 10. november 1959

Blagajnik:
Vinko Molan,l.r.

Naš dom

Jožef Kapušin, S.A.	£ 5
Martin Vengust	£ 2
Janez Bornšek, S.A.	£ 2
Janez Mihelčič	£ 2
Marijan Oppelt, hran.	£ 1. 1
Frančiška Stibilj	£ 1
Franco Rus	£ 1
Jože Bobek	£ 1
Ivan Urbas, hran.	£ 0.13. 2

Vedno nova in nova imena zaveznih darovalcev nam dajajo upati, da bomo z enakim darovalnim poletom krenili z blagajniškega stanja odseka DOM -- £ 3050. 1. 8 z dne 15. t. m. -- nezadržno in odločno po vzvišeni poti ustvaritve naših zamisli ustvaritve kulturnega središča viktorijskih Slovencev.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

Od tu in onstran oceana ~ ~ ~

Kar tako v vsakodnevnih mislih o našem ubogem slovenstvu, ki pravzaprav še nikdar ni doživelo pravega miru, združenja — svojega življenjskega praznika — in toplo prijetnega očetovstva rodne grude, za mnoge po svetu živeče Slovence; o našem slovenskem izseljenstvu in begunstvu ter življenju v emigraciji, sta mi v zvezi s temi zadnjimi mislimi prišla na um Aškerceva verza:

"...truplo tvoje pač strohni v gomili,
ali čaša tvojih del ostane."

Naj bo to tudi naslov mojemu "članku", če že vsaka stvar mora imeti nekaj podobnega.

Le, dragi sorojak ali sorojakinja, dovoli in oprosti mi, da napišem še mali uvod k temu, ki ti bo pravzaprav pokazal, zakaj ti pišem to pismo.

Vsekakor me je vzpodbudilo pismo preč. g. Bazilija, ki je priromalo do mene daleč iz oživiljenega Melbourne v mrtvaško samoto centralne Avstralije ter me neopisljivo razveselilo, kakor še priloge "Vestnika", "Misli" in "Glasu". Ne pretiravam, čenapišem, da je to bil moj najsrečnejši dan v Avstraliji. Z lačnimi očmi sem začel brati, da brati ... brati v besedi, ki je tolažba, ozdravljenje in — hrepenenje! Branje, pisno v besedi, v kateri se lahko razgovarjam le sam s seboj v nedogled se razprostirajoči centralni Avstraliji, zavedajoč se, da me še ta ne razume. Smešno! Morda...? Morda pa tudi ne!

Najbolj mi je padlo v oči delo za postavitev Slovenskega doma v Melbourne, dejavnost Slovencev v Avstraliji kot uspešen rezultat združevanja v društva in še mnogo novic in zanimivosti iz mnogih področij delovanja za narodov blagor. Navdušil me je članek g. Koširja v 44. številki letošnjega letnika, kjer z naprednimi mislimi vzpodbuja na svetlo pot, po kateri bi moral zastaviti korake vsakdo izmed nas. Vendar mislim jaz pisati o preprostejši stvari.

Ko tako cloveka zanaša po tujini sem in tja, se najrajši drži "svoj svojega". Seveda, če ima takšne možnosti "svojega". V slučaju, da sta to samo dva, sem prepričan, da bo "svój v svojem" videl le delček domače grude in vsa ljubezen do domovine bo izražena v vsakdanjem življenju v mnogih podrobnostih, ki nam lajšajo včasih pregrenke trenutke ob obujanju pestrih spominov na preteklost in skromnem poseganju v razburkano reko sedanjosti, izvirajočo iz zahtev časa in okolja.

Čestokrat nam razgovori stečejo v uglajeno smer, srce napeto prisluhne sočnodoneči govorici in začuti tako jasno, da je tisto, za kar bo vsaj v trenutku plantelo, vedno in samo — domovina.

Ako razpredam še dalje misli okoli dveh rojakov, ki sta se z eno in isto mislijo našla na začetku poti, si bosta sigurno vedela še dalje pomagati. Pozanimala se bosta, ali je morda v njuni bližini še kakšen sorojak in ga potem tudi našla, za kar jima bo večno hvaležen. Hvaležen zato, ker sta mu prinesla sladke trenutke pozabljenja, da je v tujini in tujec. O, zdaj so že trije, kasneje se bo priključil še četrti, nato peti, tisoči in več — je zapisal nekje S. Kosovel — in takrat bo potrebno še več kot samo povezave in združitve; potrebno bo najti prostor, kjer se bodo zbirali in lahko prav vsi uživali v domačem vzdušju, po domačih navadah in v rodnem jeziku. Potrebno nam je ustvariti dom spominov, dom ljubezni. Spomini so dragoceni, čeprav je v njih morda tudi precej pelina. Vendar naj ne mislimo na pelin, ampak cvetje, ki dehti..., ker vse, kar dehti, je drago. Vendar je potrebno za ustvaritev teh zamisli žrtvovati mnogo in na široko odpreti srcu pot, da bo tudi nas dom dehtel tako kot cvetje, ko bo sprejemal v varstvo mnoge, ki pogrešajo domovine.

Ako se poglobimo v preteklost vedno bolj razvijajoče se atomske dobe človeštva, ugotovimo, da je marsikdo moral pobegniti z domače grude; in če je pobegnil, ni rad, kot da ne bi ljubil domače zemljice, njenih logov, lepote in jezika. Morda je ravno zato vzel slovo, ker je preveč ljubil in ni mogel gledati lačnih, podcenjenih in tlačanih, ki v samoti tiho vedrijo pred nevihto, ki je zavihrala nad deželo. Mnogim beguncem načrti z bodočnost ne narekujejo vzpostavitev domovinskega sožitja, toda poslušaj naj resnico srca, ki je najčistejša svetinja, porojena iz domaćih narodnih zakladov in naj vsaj takrat — prisluhne.

(Dalje str. 7)

Od tu in onstran ... (S str. 6)

Ali ni tako z nami Slovenci?

Kako enostavno se da pobegniti osamelosti in preiti na ustvarjanje družabnosti in ohranjanje tistega, kar se ohraniti da ter se prepustiti v ljubezni do vsega, kar je domače in v mejah naših možnosti. Ali ne bodo trenutki, ko bomo pričeli ponovno doživljati ljubo domačnost v tujini, res srečni? Če si Slovenec, ostani ponosno in dostojno slovenstva tudi vreden in ne pozabljal naših običajev in kulturnih vrednot, da ne boš "domače zanemarjal in vse tuje posnemal kot opica", je napisal Levstik. Tudi jaz sem nevreden, saj do sedaj še ničesar nisem storil za dobrobit slovenstva v Avstraliji. Tudi jaz sem krivec pred zaslužnimi, kajti do danes danes še celo vedel nisem nič o Vas. Morda je bila vsa moja slovenska dejavnost v tem, da sem izza zaprtih oči mislil o domu z domačimi, morda sem prisluškoval padu slapa Savice ali ponavljal s Cankarjem: "Ljubljana, ti ljubica prešernih ur", ter sanjavo doživljal spomine s spletov slovenskih gričev in gora.

Danes se sprašujem, ali morda vse to zadostuje? Danes slišim, da nisem sam na tem kontinentu, da se moji sorojaki združujejo v nezlomljiv okvir kulturnega izživljanja in naprednega dela in tako globoko orjejo slovensko ledino, ki bo še plodnejše porajala sadove naših stremljenj.

Ali naj bo moja vloga ob strani v hladni senci z modrim prikimavanjem ob nemodrih mislih, da naj se za vse to zanimajo pač tisti, ki so dovolj "učeni", ALI PA naj tako Ti kot jaz pustiva vse skupaj z lahkim izgovorom: "Kaj me briga", ali "Saj sem komaj prišel in še sam ničesar nimam", ter "Naj se o tem brigajo tisti, ki so že vrsto let tukaj". Ne in ne, kajti rečeno je tudi: "Komur se je več dalo, se bo od njega tudi več zahtevalo", in "Beračev goldinar je več vreden, kot bogataševi tisočaki!" Tako nekako, če še nisi pozabil, te je kot malčka učila ob prijetnih večerih tvoja babica, ki je bila vzorna Slovenka, a morda niti pisati ni znala. Zasleduj pota vzornosti in bodi tudi ti vzoren ob nepregledni množici mnogih, ki že trdno stopajo proti končnemu cilju.

Mislím, draga rojakinja ali rojak, da si jo že "pogruntal", na kaj te pravzaprav hočem opomniti? Na slovensko peščico, ki se trudi za vedno bolj plodnejšo dejavnost v popolnem medsebojnem sožitju. In če že ne moreš drugače, se vsaj spomni z menoj vred, da Slovenci hočejo slovensko hišo v Melbournu. Ali ni tako potrebna tako meni kot tebi in kakor tudi onim, ki si zanjo toliko "belijo" glave. Zato pohitiva čimprej z majhnim darom, ki bodo združeni vrnili nam in našim zanamcem kulturni spomenik, vrednejši od mnogih dosedanjih pridobitev. Tako se bo tvoja duša res odvojila od telesa, vendar bo čaša tvojih del ostala. Tvoje in moje bo sicer malo, toda ali nas ni babica tako učila?

Tudi jaz sem daleč, daleč od vabečega Melbournu, toda nič zato. Ne izgubi upanja, da se bova nekoč videla, kajti verujem v vse, kar je zgrajeno na zdravih temeljih, tako tudi zamišljeni Slovenski dom v Melbournu, ki zadobiva vedno jasnejše obrise v neskajljeni stvarnosti optimizma zdravih ljudi z zdravim duhom.

Do takrat pa nasvidenje — Jožef Kapušin

KOLO SE POSLAVLJA

Skromen, toda zato prijetnejši je bil letošnji kulturni program, s katerim so se avstralskemu občinstvu in nam predstavili naši umetniki iz domovine.

V septembru nas je obiskal svetovnemu muzikalnemu občinstvu že dobro poznani ljubljanski violinist Igor Ozim, ki je požel za zahtevno in virtouzno izvajanje predvsem Beethovnovih in Schubertovih del popolno priznanje. Za tem, ko se je v začetku oktobra poslovil, nas je doletelo že drugo prijetno presenečenje — obisk Jugoslovanske folklorne skupine KOLO iz Beograda, ki je prispelo med nas po zelo uspešnih nastopih v vseh večjih mestih Avstralije.

Popularna folklorna skupina, osnovana

v maju 1948, se nam je predstavila v najlepši luči, potem ko so po uspehapolni turneji skoraj po vseh deželah v Evropi, tako kot v Združenih Državah, Kanadi, Kitajski in Japonski pristali tudi pri nas.

Ob brezhibni izvedbi raznolikega večurnega sporeda, ki se je večer za večerom odvijal v vedno polni dvorani "Princess" Theatra, smo z navdušenjem sledili bogatemu repertoarju plesnega, pevskega in muzikalnega programa 50 članskega društva. V razgovoru s člani vodstva smo izvedeli, da bodo na našo pripombo o preskromni udeležbi samo enega slovenskega narodnega plesa, obogatili program še s slovenskimi narodnimi pesmi, potem ko se bodo 1. dec. poslovili.

Zgodovina slovenskega slovstva ~

NASTANEK KNJIŽNEGA JEZIKA (16. stoletje)

V 16. stoletju je reformacija iz Nemčije sem zajela tudi slovenske dežele in dala Slovencem književnost. Ko je moral Primož Trubar leta 1548 zaradi svojega verskega prepričanja bežati iz domovine v Nemčijo, je v njem dozorela misel, ki jo je gojil že deset let, da naj bi se namreč slovenščina pisala v knjigah tako kakor drugi jeziki. Želji, da bi odpomogel kulturni zaostalosti Slovencev, se je pridružila zdaj še skrb, da ne bi v domovini zamrlo reformacijsko gibanje, ki ga je dotlej vodil z govorno besedo. Leta 1551 je izšla izpod njegovega peresa prva slovenska knjiga, v naslednjih desetletjih ji je sledilo še 25 knjig. Obenem je zbudil zanimanje za pisanje slovenskih knjig še pri izobraženih Slovencih.

Primož Trubar je s slovstvenim delom oral ledino med Slovenci. Sam izrečno pravi, da se do takrat slovenska beseda ni pisala. Zato se je moral prav spočetka odločiti za to, v kakšnem jeziku naj piše. Vedel je, da Slovenci ne govorijo povsod enako, saj je poznal različna slovenska narečja. Odločil se je za svoje "kranjsko" narečje, to je za domače centralno narečje Dolenjcev na Rašici, in ga povzdignil v slovenščino in je to ostalo prvi temelj knjižnemu jeziku več kot dvesto let, tja do prve večje reforme knjižnega jezika v drugi polovici 18. stoletja, ko jo je pričela sistematično izpodrivati iz knjige gorenjščina.

Trubarjeva dolenjščina ima neke značilne posebnosti, ki so bile redke tudi pri drugih piscih 16. stoletja. Tako pozna Trubar, dasi v redkih primerih, še starinsko končnico -o (verjo, hočo, mogo), krajšo obliko v tretji osebi sedanjika (verjano, postano, pišo), redke primere nominalne sklanjatve pri pridevniki (poleg tega galilejska morja, v tim erdeču morje, za tujga zla potu kervaviga). Najznačilnejše splošne dolenjske posebnosti v Trubarjevem jeziku, ki so po Dalmatinu ostale v knjižnem jeziku več ali manj prav do Kopitarja, so: u za dolgi, ozki o (must, mesu, kdu, otruk), ej za dolgi nekdanji e (cejsta, vejn, pejti), jn za palatalni ñ (kojna, krajski) in skupina šč (išče, pokorščina).

Moderna vokalna redukcija, ki je v svojih začetkih izpričana že za 15. stoletje (v stiškem rokopisu: divica, inu, letu), je v tej obliki vidna tudi pri Trubarju (lini, trebuhi, slipota, te lipe ščere), je pa že napredovala, vendar še ne do tega širokega obsega, kakor ga je zajela že konec 16. in v začetku 17. stoletja.

Marsikaj starinskega je tudi v Trubarjevem besednem zakladu: bomo perločeni k nebeski družini; rad trpi inu se Bogu poroči itd. Ker je Trubar veliko prevajal po nemških originalih oziroma po njih svoja dela prirejal, je v njegovem jeziku izredno veliko tujk in germanizmov. Pri pisanju mu ni bilo za lep in čist jezik, temveč za vsebino in razumljivost.

Trubar je s svojimi knjigami poravnal delo neprecenljive vrednosti. Pri pisanju se je ravnal po zdravi pameti in primerno cilju, ki si ga je bil postavil. Pomankljivosti in napake v njegovem jeziku se dajo opravičiti s tem, da ni imel obsežnejše jezikovne izobrazbe in tudi ne pravega čuta za lep in pravilen jezik. Zoper njegove napake in pomankljivosti se je mogel uspešno postaviti samo človek z večjo jezikovno izobrazbo, in to je imel mladi Boštjan Krelj. Krelj je bil Vipavec in se je že zato njegov jezik v nekaterih stvareh ločil od Trubarjeve dolenjščine. Poznal je tudi druga slovenska narečja in je posebej opozoril, da se drugod govori lepša in čistejša slovenščina kakor po Kranjskem. Znano mu je bilo hrvatsko slovstvo in zato je razumljivo, da Krelj, ki je imel dobro razvit čut za lep jezik, ni mogel biti zadovoljen s Trubarjevim jezikom in pravopisom. Pomembna je njegova črkopisna reforma; z njo vpeljal skoraj vse tiste novosti, ki so zmagale 15 let pozneje v Dalmatinovi grafiki, zaenkrat pa zaradi prezgodnje Kreljeve smrti niso mogle prodreti. Ko je njegova Postila slovenska leta 1578 znova izšla z drugim in tretjim zvezkom, ki ju je prevedel Jurij Juričič, Hrvat iz Vinodola, je izšla v Trubarjevem pravopisu in deloma tudi jezikovno spremenjena.

(Nadalj. prihodnjič)

Naši klubi

Pred kratkim je naše Uredništvo prejelo od tajnika Slovenskega kluba Geelong, g. Ivana Mejač, zanimivo pismo, v katerem načelno nadaljuje s pomembnim razglabljanjem o delovanju slovenskih društev za ohranitev slovenstva v tujini z oslanjanjem na Zvezo slovenskih klubov. Nekaj najznačilnejših misli, s katerimi je še osebno izpopolnil svoja pisemska izvajanja ob priliki obiska mlajše generacije odbornikov Slovenskega kluba Melbourne bratskemu klubu Geelong, objavljamo danes v pre-sojo našim bralcem:

Delo našega Slovenskega kluba Geelong je letos precej živahno in uspešno, kar se imamo zahvaliti delovni vnemi celotnega odbora. Ako na kratko osvežimo kroniko izvedenih prireditev, ugotovimo, da smo poleg šestih zabav uspešno izvedli tudi več kulturnih prireditev. Še najbolj je uspel kulturni večer v avgustu, čeprav nam povzroča velike težave maloštevilnost Slovencev, nastanjenih v Geelongu. Našo dramsko skupino sestavljajo sami začetniki ter je bilo treba mnogo volje, trdega dela in samozatajevanja, da je uspelo kulturnemu referentu g. Marjanu Hrib ustvariti uspel spored, ki ga je odlikovala že kar dostojna raven umetnikov-ama-terjev.

Tudi finančni uspeh ni temu primerno zaostal in smo z ustvarjenim dobičkom že, pa čeprav še zelo skromno, pričeli realizirati naše zamisli. Tako smo za kompleks zemljišča, na katerem nameravamo v najkrajšem času postaviti leseni provizorij, ki bo začasno služil za zbiranje geelonških Slovencev, že odplačali preko £ 150.

Toda iz dneva v dan se srečujemo s težavami kroničnega značaja, ki jih je opaziti pri mnogih klubih: premalo je zavednih članov, ki bi s svojim doprinosom pomagali uresničevati nas pionirski program za obstoj slovenstva, tako da morajo ves svoj prosti čas posvetiti vsemu vedno eni in isti ljudje in je že tudi prevladalo mnenje, da imajo monopol nad prireditvami. Kako lažje bi bilo za nas vse, če bi se dovolj jasno zavedali pregovora: V slogi je moč, ali pa: Sloga jači — ne-sloga tlači. Saj ne zadostuje samo poravnanje članarine in se potem vse leto la-godno pociva v senci nedelavnosti. Potrebno je mnogo več resnosti, da bomo tudi mi pričeli lahko slediti zgledu melbournških Slovencev, ki so ob veliki vnemi zbrali že preko tritisoč funtov, kar je že čeden doprinos postavitvi prepotrebne-ga Doma.

Ob tej priliki apeliram na narodno zavest geelonških Slovencev, da naj ne stoje mlačno ob strani, temveč dajmo z roko v roki složno in krepko poprijeti povsod, kjer je potrebno. V kratkem bomo pričeli s pripravljalnimi deli na našem zemljišču in takrat naj ne bo nikogar, ki ne bi vsaj nekaj uric žrtvoval za po-stavitev slovenskega kulturnega spomenika — našega Doma v Geelongu. Kako lepa bo zavest takrat, ko bodo napore našega skupnega dela obrodili težko pričakovani sad, o katerem sedaj lahko samo sanjamo.

Še kratko, toda važno obvestilo:

Slovenski klub Geelong bo tudi letos izvedel Miklavževanje za naše malčke in si-cer v nedeljo, dne 6. decembra ob treh popoldne v "Game Theatre" s sporedom:

- 1) Uvodni govor
- 2) Geelonški Slovenci bodo zapeli par narodnih pesmi
- 3) Recitacije
- 4) Baletna točka
- 5) Prihod Sv. Miklavža

Miklavž bo letos obdaroval vse slovenske otroke v Geelongu v starosti do 12 let. Sprejemali bomo tudi darila za odrasle. Vstopnino na prireditvi bodo sestavljali prostovoljni prispevki."

o o o

Pogovorni del idejnega sestanka, ki je bil dne 21. t. m. v geelonški Free Libra-ry Hall ob prisotnosti odbornikov SKM-a, Novaka, Jauke, Zakrajška, Janežiča in Zupana ter odbornikov SKG, Kočreta, Mejača in Hriba, je razčistil vrsto vprašanj dnevnega reda o Zvezi slovenskih klubov, o skupnem kulturnem programu in bodočem prirejanju skupnih izletov.

Dva studenca

ČEN SI!

Katja Špur

Ne mislite, da nisem dovolj pogumna, da bi vas poiskala v vašem domu Ozarjene jeseni, da bi stopila pred vas in vam povedala v obraz, kar si zaslužite!

Ne, Čen Si, Druga gospa, vi ne zaslužite, da stopim pred vas takšna, kakršna sem. Če pa sem se danes vendarle odločila, da vam pošljem to pismo, vem, zakaj to delam, in tudi vem, da vam bom povedala samo čisto resnico.

Minilo je dvanajst luninih menjav, kar ste postali Druga gospa očetu mojih sinov. Ali mislite, da je vaša ljubezen tako velika, da lahko izbriše leta, ki sem jih preživela z njim jaz, njegova Prva gospa, in sinove, ki sem mu jih rodila?

Velika je vaša ljubezen do mojega soproga, Čen Si — toda vaš cilj? Lahko vam povem, da vas tudi moj gospodar ljubi, kajti štirikrat je zaradi vas dvignil roko do mojega obraza. Zares, Druga gospa, kako drugačno je vzdušje v vašem domu Ozarjene jeseni! V mojem domu je ugasnilo sonce, ki nas je grelo. Moji sinovi se molče pripravljajo za svoje učitelje, njihova mati in oče pa molčita, ker si nimata več kaj povedati — ali pa njihov oče spi, ker je prebil noč z vami, Čen Si! ... Moji sinovi morajo živeti od priberačene ljubezni, da je lahko tem več užijete vi, Druga gospa!

Nočem vas žaliti, Čen Si! Toda, če je ostalo v vas še kaj človeka, govorim tonjemu in vas prosim, Druga gospa, ne pozabite, da sem jaz danes živ mrlič, kajti ti sočkrat bolj sem ljubila svojega gospodarja, kakor ga morete ljubiti vi — zato vam smem tako govoriti ... Če vam je v tolažbo, tedaj vedite, da sem jaz, Prva gospa, za vselej uničena. Mrtva sem in nihče me ne more več zbuditi v življenje. Toda sinove imam, ki potrebujejo mater. Dati jim moram vse, tudi svoje najbolj skrito življenje.

O, Čen Si, morda se moje besede, namenjene vam, izgubljajo v prazno! Zakaj moram biti jaz prva, ki je spregovorila o tem? Niste bili dovolj pogumni, da bi bili prišli k meni in mi povedali, da ste postala Druga gospa mojemu možu. Vi in Hsi Men, oba sta mi to prikrivala, in to je slabo za vas!

Nečesa vas vendarle prosim, Druga gospa: ne dovolite mojemu soprogu, da bi se od vas še kdaj vračal k meni! Hsi Men je vaš mož, naj ostane za vselej pri vas v domu Ozarjene jeseni! Naj ne prihaja predme s srečnim smehljajem na obrazu, naj ne prinaša v moj dom vonja vaših las in vaše polti, da se dramijo v mojem domu zli duhovi, o katerih bi ne smela ničesar vedeti ...

Ne pozabite, Čen Si, da sem mati — moji sinovi očeta ne bodo pogrešali, mati pa je nenadomestljiva. Jaz pa sem samo človek, Druga gospa, umrljiv človek, in vi in Hsi Men mi ne smeta uničiti življenja!

Naj vam moji čopiči naslikajo še tole, Čen Si: ko boste preživeli z mojim soprogom toliko časa kakor jaz in mu boste rodili sinove, takrat bova lahko še govorili — dotlej ne!

Če sem bila očetu svojih sinov slaba žena — zdaj mu dajem prostost, da lahko svoje življenje popravi. In če želite, Druga gospa, mu lahko preberete pismo, ki vam ga pošiljam, čeprav utegne zaradi tega še enkrat dvigniti roko do mojega obraza.

Hsen Wan

Dve drobni šali

Ponesrečenec

"Ali ste se držali mojih navodil," sprašuje plavalni učitelj, "ko se je čoln prevrnil?"

"Ne, temveč za čoln."

Vprašanje

"Kaj meniš, ali boš shajala z mojimi prejemki?"

"Jaz že, toda od česa boš živel ti?"

SLOVENCİ IN PLANINSTVO

"Oj zbogom, domovinski svet,
oj zbogom, ti planinski svet,
nebeški čuvaj te vladar,
ne zabim te nikdar, nikdar!"

Dne 11. avgusta 1924 je sloviti planinec in plezalec dr. Klement J U G zdrknil z zapadnega dela severne triglavske stene in obležal mrtev; našli so ga dva dni kasneje in ga pokopali na pokopališču v Dovjem poleg drugih žrtev Julijskih Alp.

Klement Jug je bil priznana osebnost, na katero je takratna mlada generacija slovenskih planincev gledala za spodbudo in vodstvo. V zgled jim je bila Jugova trdna volja kot najpomembnejši činitelj v gorah in v življenju sploh.

V gorah je bil Jug kot doma; poznal je vsako pot, vsako izpostavljeno točko, vsako nevarno steno planinskega sveta. Zato so njegovi spisi klasična planinska literatura, kjer nam opisuje lahke in težke ture ter drzne plezalne podvige in nam tako podaja svojo filozofijo planincea.

Jugova osebnost je odražala duh nove, prve svobodne generacije po prvi svetovni vojni. Vse celine in vsa morja so nam že drugi pred stoletji pobrali; takrat ko so naši pradedje živeli v temi in sužnosti. Kje je tedaj bilo preizkuševališče za trdnost volje in živcev — priprava za večje podvige — če ne v planinah?

In v planinah je Jug zapisal svetlo stran naše planinske zgodovine: Jalovec, severna stena Škrlatice, Martuljek, severovzhodna Razorjeva stena, Mojstrovka, Prisojnikova severno-zapadna stena, Kamniško-Savinjske Alpe in končno severna stena očeta Triglava, kjer se je smrtno ponesrečil, bodo ostali kot spomeniki njegovih plezalnih zmag.

Premagovati stene, iskati v njih nove prehode, reševati probleme novih vzponov in smeri, vse to mu je bilo v velik užitek.

Jugovi prijatelji si niso mogli zamisliti plezalca, ki bi bil treznejši, preudarnjši in manj lahkomišelnejši od njega.

Kako potem, da se je ponesrečil?

q Usoda? Nesrečno naključje?

V sledečih njegovih besedah, ki jih je napisal ob zaključku svojih slovityh plezalnih tur, bomo razvidli, kakšen človek je Jug bil.

"... Mnogi so mi rekli, da me je ledišče (tu misli Jug na svojo nezgodo na Jalovcu — op. ured.) opomnilo: stena me bo nekoč — pomirila ... Mogoče je, saj me je mnogokrat rešilo le golo naključje. Toda živeti življenje brez vedno večjih uspehov, brez vedno večjih zmag nad samim seboj in vsem, kar je ovira tvoji pošteni volji, torej tudi ovira napredku in izpopolnjevanju, kar se pravi kljub domišljavosti živeti življenje enodnevnice ali pa kvečjemu 'majčkenega človeka', duševnega pritlikavca. Kdor pa hoče biti ponosen nase, ne sme biti majčken, tudi, če ne doseže miru nikoli, razen ko pade!...."

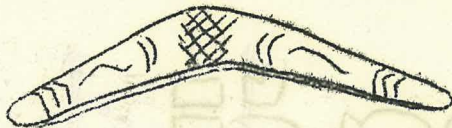
Zato pa ne sme trepetati, temveč mora znati žrtvovati: brez žrtev ni borbe, brez borbe ni zmage in brez zmage ni resnične veličine."

O nevarnostih v stenah pa pravi:

"... Vir nevarnosti prav za prav ni v stenah in v prepadih, marveč v človeškem subjektivnem razpoloženju samem. Zmage torej, ki jih doseže plezalec, so zmage nad stenami le z ozirom na zmožnosti; v moralnem oziru pa so zmage nad samim seboj! Obvladaj svojo lastno nevarnost v notranjosti in hodi, pa boš obvladal tudi resnične "nevarnosti!"

Ker smo planinski narod ne moremo pozabiti Juga, ne moremo pozabiti lepote naših gora, katere smo zapustili. Jug je bil mnenja, da je naš narod vzgoji volje bolj dostopen kot kak večji evropski narod. To je važno, kajti je pogoj za napredek, za napredek od usode po celem svetu raztepenega malega, toda trdoživega naroda!

Še dandanes nam izgleda čudno...

Skrivnostni bumerang

Šele moderna fizika je znala razložiti to nenavadno orožje avstralskih domačinov

Palica, ki jo vržemo in ki se vrne spet k nam, je bila mogoče že davna človeška želja. Ali je tedaj še kaj čudnega, če gledajo primitivna ljudstva na bumerang kot nekaj nadnaravnega. Res je, da to nenavadno orožje meša glave celo strokovnjakom.

Skrivnost, ki obdaja bumerang, je bila tolikšna, da je še pred nekaj leti ena izmed najboljših svetovnih enciklopedij objavila, da je bumerang orožje, ki ga niso mogli "ponarediti" niti najbolj izurjeni tehniki civiliziranega sveta. Vendar pa ni tako, saj si danes lahko naredi bumerang vsakdo sam.

Če slišiš besedo bumerang, nehoti pomisli na Avstralijo. Tudi ime je avstralskega izvora, saj prihaja beseda bumerang od domačinske besede za veter.

Čeprav bumerang ni doma le v Avstraliji — poznajo ga tudi razna azijska in ameriška ljudstva — so ga le Avstralci razvili do stopnje, da se sam vrne v roke metalca. Drugje namreč izkoriščajo le to, da upognjena palica leti hitreje in bolj ravno po zraku kot ravna.

Ameriški Indijanci iz Arizone tudi uporabljajo bumerang, vendar so prepričani, da ga ne smejo metati na vsak cilj in ne ob vsakem času. V glavnem ga uporabljajo za lov na kunce.

Sledove bumeranga pa so zasledili še marsikje po svetu — v Indiji, na Celebesu, Borneu in v Etiopiji, kjer mu pravijo luin. Starogrški zemljepisec Strabo je omenjal v svojih spisih, da uporabljajo podobno napravo za lov na ptice Galci. Njegova slika se nam je ohranila na številnih egipčanskih reliefih in zares so ga v Egiptu uporabljali še pred nekaj stoletji. Cele divizije so bile oborožene z bumerangi in v vojnah se je težki, okovani bumerang pokazal kot strašno orožje. Avstralci so ga uporabljali za šport, lov in vojno — za vsak namen seveda posebno vrsto bumeranga.

V čem je skrivnost te upognjene palice? Fizikalno je silno dognana naprava, ki izkorišča kar dva dobro znana fizikalna pojavi: žiroskopski učinek in aerodinamične sile, ki nastopajo zaradi toka zraka ob ukrivljenih ploskvah.

Bumerang ali kili, kot mu tudi včasih pravijo tukajšnji domačini, je običajno dolg od 60 do 120 cm in v sredini upognjen za 90 do 120 stopinj. Razlikujemo dva tipa bumeranga; tisti, ki jih uporabljamo za lov in šport se vrnejo v metalčeve roke, bojni bumerang in bumerang za lov na veliko divjad pa ne. Pri bumerangih prve vrste je ena ploskev ravna, druga pa izbočena — se pravi, ima približno takšen presek kot letalsko krilo — pri drugi vrsti pa je presek simetrično izbočen.

Povratni bumerang ne mečemo vzporedno s tlemi, kot običajno mislimo, marveč navpično od tal. Bumerang leti nekaj časa v povsem ravni črti, nato v rahli krivulji nekako do točke, ki je pod kotom 45 stopinj od izhodišča, nato pa se sunkovito obrne in leti v ravni črti nazaj. Nekateri lahko mečejo bumerang tako, da napravi več krogov, predno se vrne k metalcu.

Bumerang, ki se ne vrača, je običajno večji in precej težji. Zaradi simetričnega preseka leti v ravni črti. Močan mož lahko vrže takšen bumerang 180 m daleč in je še na to oddaljenost smrtonosno orožje. Bumerangi, ki jih uporabljajo Indijanci plemena Hopi za lov na kunce, pa so precej manjši in imajo na eni strani ročaj.

Običajno so iz lesa, vendar izdelujejo v južni Indiji bumerange iz jekla in so dolgi le petnajst centimetrov.

Poskušali so tudi bumerange drugačnih oblik — na primer, v obliki črke X, kjer sta pravzaprav združena le dva bumeranga, ali v obliki letečega ptiča — vendar letijo vsi po istem principu. V nekaterih delih Avstralije jih izdelujejo z nekakšnim kljunom, ki pa je brez praktičnega pomena in le ostanek neznanih namenov preteklosti.

Tukajšnji domačini so neverjetni mojstri v metanju bumeranga. Zalučajo ga 45 metrov visoko, od koder se po tudi petih krogih vrne spet na tla. Nekateri trdijo, da se celo od tal odbiti bumerang še vedno vrne v metalčeve roke.

Metanje povratnega bumeranga pa je nevarna zadeva in zato ni brez osnove trditev, da je bumerang nevarnejši za tistega, ki ga meče, kot za tistega, ki ga vanj meče.

In še dandanes nam izgleda čudno...

En dan življenja ..

Draga Julija!

Zmagoslav Orel

Ako bi kdajkoli prej v najtišjih mislih našel odmaknjeni kotiček, ki bi ga posvetil samo sanjarenju o svetli zvezdi, ki se bo iznenada utrnila iz objema tisočev in tisočev drugih, lebdečih na skrivnostnih nebesnih planjavah in čakajočih na enega izmed odrešilnih čudežev iz Tisoč in ene noči, da bi jih presadil v romantično okolje najskrivnostnejših želja in drhtečih pričakovanj, bi se pristrčno nasmejajal prezahtevnim mislim, podobnim na one o siromašni, toda angelsko lepi Pepelki, ki so ji dobri duhovi presadili čas v naročje nedosegljivih hrepenenj. Toda zmotil sem se v teh zamaknjenih nadrovanjih in kot razodetje sem občutil nekega brezbarvnega dne, ki je obogatil to lepo število v otožno praznino pogreznjenih odlomkov časa, kako so se mi priceli pogledi stapljati z vabljivo privlačnostjo tvojega rojstva v mojem okujenem posegu v vsebino življenja, ki si mi jo tako nevsiljivo oplemenitila z redkimi umetninami naravnih razkošnosti, izvirajočih iz bogate zbirke sveže mladosti in naravnih mikavnosti. Žareči pogledi pa so mi zdrknili še globlje skozi opojnosti tvojih zrcalnih oči — v misli duše in od tod v kraljestvo srca, tako da sem kar trepetal in valoval po tvoji notranjosti, duša pa mi je zbegano blodila po začaranih stezicah, ki so se vijugale v temnino nepristopnih prepavov. Toda premagal sem se, čeprav mi je srce ječalo pod neubranljivo težo vedno bolj vročih želja. Glas vesti, ki me je neuspešno opominjal na jasno zarisana pota, se je neuspešno razblinjal ob ostrih čerih zahtevne mladosti in se počasi izgubljal v pesmi krvi, ki je privrela iz odprtih žil... Danes sem opit od sreče, ki sem jo zavžil iz odprtih cvetnih čaš tvojega sonca in zdi se mi, da sanjam z globoko razprtimi očmi o koščku življenja, o trenutku, ki je trajal večnost in se nato pretopil v nič...

Julija, koliko bogatstvo toplote in plemenitosti veje iz vseh tvojih besed, kretenj in pogledov, kamor se potapljam in mi vedno bolj groze z utopitvijo. Koliko skelečih bolesi si mi zadala onega dne ob grenki ločitvi, ko so večerne zarje škrlatno zagorele od bridkosti najinega slovesa. Takrat sem norel in divjal od neozdravljive žalosti, ki mi je zastrla dušo, potem ko sem se z največjim naporom volje iztrgal čudoviti milini ni pravnemu hrepenenju, ki je zadihalo iz tvojih neopisno otožnih oči. Kakor uklet sem se vlekel med zbledelimi ljudmi do prvega vogala, ki ga je nebroj neonskih reklamnih napisov spreminjal v razkošno kričeč barvni svetilnik, ki mi je nudil zatočišče pred napadom razdraženih misli. Še dolgo zatem sem te zaman iskal na dnu kozarcev in ker te nisem ugledal, mi ni preostalo ničesar drugega, kot pričeti ponovno misliti. In tako gre sedaj enolično in brezciljno iz dneva v dan... Žgoče misli, da ne bom mogel morda nikdar več poljubljati tvojih žametnih ustnic, mi vedno znova in znova ustvarjajo pekel na zemlji, kamor včasih prisije droben sončni žarek, ki mi tako nežno boža žalostno obličje in dozdeva se mi, da se je utrgal tam daleč nekje v svetu spominov in, da mi prinaša slepeči blesk tvojih oči, vonjivo dehtenje svilenih las in toliko globine in čustev v tvojih grenkih odkritij iz preteklosti, ki so se mi pregloboko zarezele v ranjeno srce. Skrivnosti, ki bodo vedno ostale skrivnosti!

Sonce sije močnejše kot takrat, ko so se prvič prekrižale najine poti in dnevi so neusmiljeno prazni...

Šumenje vetra mi iz nepremostljivih daljav prinaša v tolažbo odmev šepetajočih besed podarjenih zakladov večnosti, ki mi padajo kot žareče iskre v ekstazo čustev, ki se razširjajo v plapolajoč plamen, ki me bo večno sežigal.

Danes se tresem ob mislih na tebe, o Julija. Neprecenljivo bogastvo možnosti poseduješ, se mi neopazno pretaka v misli. Ali boš napev melodije, ki je neizpet zamrl med cvetjem v parku? Blesteč utrinek zvezde v temni noči? Živobarvni metulj, ki kroži od cveta na cvet?... Proč s črnimi razmišljanji! Za mene boš večno ostala to, v kar te je ogrnilo moje srce: svetla stezica, ki se je izvila iz včeraj v danes... Pri utiranju potov iz danes v jutri pa bom prepustil Usodi, da mi bo skovala bodočnost iz sedanjosti in mi tako odmerjala korake v skrivnosti časa, ki je sprejel v varstvo najzvišenejša čustva dveh nesmrtnih src, izgorevajočih iz ljubezni, ki je rodila en dan življenja...

Čao, čao bambina... Romeo

Takma i smrtjo

Prevedel Srečko Košir

Neki zimski večer proti koncu junija leta 1858 je bil izredno mrzel, že nekaj dni je brez presledka deževalo, na višje ležečih predmestnih predelih Melbourn pa so v sijajni skladnosti z vetrom poplesavale snežinke...

Preko zapuščenih mestnih ulic je od nekje medlo odmeval zvon, ki je naznanjal peto uro popoldne. Kmalu za tem se je na Swanston Street pojavil bradati jezdec, ki je pravkar zavijal v Latrobe Street. Žival je očividno z zadnjimi močmi nosila svojega gospodarja ter se opotekajočih korakov pomikala vzdolž omenjene ceste, kjer je pred sodnijskim poslopjem jezdec bolje rečeno padel kot stopil s konja ter se klecajočih korakov nameril preko nekaj kamenitih stopnic proti vhodu. Po daljšem trkanju je vendarle zaslišal nekoga, ki je z jeznim prizvokom vprašal: "Kaj je, kaj je? Sodnija zapira ob petih! In sedaj je že... Oh, saj to ste Vi, gospod Ormond, oprostite! Vstopite, prosim, saj izgledate tako izčrpan, da ... oh, oprostite, prosim Vas!"

Moža sta odšla v enega izmed malih sodnijskih uradov, ki je bil opremljen s pisalno mizo, nekaj naslanjači ter malo omarico, iz katere je mož, ki je Ormonda sprejel, vzel čašo, v katero je nalil diskretno količino ruma, rekoč: "Gospod Ormond, najprej šilce tegale, da Vas pogreje, in če želite več, samo izvolite! Da, kar izpijte ga, je prav dober, boste videli, da Vam bo všeč!"

Ko je Ormond postavil prazno čašo na rob pisalne mize ter se pohvalno izrazil o kvaliteti ponudene pijače, ga je gostitelj vprašal, kaj ga je prineslo v takem vremenu v Melbourne. Ormond se je najprej globoko oddahnil, pogledal sogovornika ostro v oči ter dejal: "Kaj me je prineslo v tem vražjem vremenu iz Skiptona v Melbourne, gospod odvetnik? Prišel sem, da rešim človeško življenje! Povejte mi, gospod Fellows, za najkrajši način, ki bi utegnil preprečiti eksekucijo nedolžnega človeka. Govorim za Daniela Healyja, ki ga poznam in vem, da je nedolžen!" Fellows je rahlo zmajal z glavo: "Healy bo jutri zjutraj obesen in ni več pomoči za njega, kajti na procesu je priznal krivdo." Ormond se je kljub utrujenosti pognal z udobnega naslanjača ter zagrmel na odvetnika: "Ne, to se ne sme zgoditi! Jaz poznam Healyja in vem, da je nedolžen. Od včeraj zvečer sem prejahal več kot sto milj, pri tem skoraj uničil dva konja ter samega sebe, zato da rešim nedolžnemu človeku življenje. Nemudoma moram govoriti z gospodom Barryjem ... s predsednikom sodišča ... je gospod Sladen v mestu? Če ne, moram takoj dobiti svežega konja, da odjezdim k njemu v Geelong!"

Odvetnik je vljudno potisnil Ormonda v naslanjač. "Morda bo predsednik sodišča drevi v klub in bomo našli Barryja doma, o čemer ne dvomim. Sedaj povejte zgodbo ... Potem greva v klub, kamor sem se ravno odpravljal, ko ste potrkali na vrata ... no, prosim Vas, povejte ..."

Francis Ormond iz Barriyalook blizu Skiptona je začel pripovedovati zgodbo o ježi, ki je ni enake v pogumu vztrajnosti in upravičenosti za njo: "To je bila tekma na življenje in smrt, ktere nagrada mora biti človeško življenje!"

Njegovo pripovedovanje je poseglo nekaj tednov nazaj, ko je nekega dne prijezdil na Ormondovo domačijo policaj ter ga naprosil, da ga naj spremlja kot priča na Mt. Elephant, kjer mora ugotoviti, v kakšnih okoliščinah je umrl neki kuhar z imenom William Ruddock. Ko sta prišla na določeno mesto, sta ugotovila, da je bila na dan kuharjeve smrti v sosednji b raki prava vinska orgija, kjer je prišlo do prepira med kuharjem in Healyjem, ki je bil oskrbnik barake. Ker sta se oba zaradi vinjenosti z največjo težavo držala na nogah, je kuhar Ruddock med prerekanjem nenadoma izgubil ravnotežje, padel na tla ter negibno obležal. Kmalu za tem so tudi drugi gostje obležali, nekateri na tleh pod mizo, drugi na klopih, kakor je pač nanesla prilika. Prvi, ki so se zopet postavili na noge, so ugotovili, da je kuhar mrtev in so začeli klicati oskrbnika, ki je se vedno blaženo smrčal pod neko mizo. Ko so ga le nekoliko vzdramili ter mu dopovedali, da je kuhar mrtev, je zamomljal: "Najbrž sem ga ubil."

Ko je Ormond podpisal policajev zapisnik, se je vsedel na konja ter odjahal domov. V prepričanju, da je kuharjevo smrt povzročil nesrečni slučaj, je kaj kmalu pozabil na umrlega kuharja in oskrbnika ter njihovo pijancevanje.

(Dalje str. 15)

Naši klubi ... (s str. 9)

O Zvezi slovenskih klubov Viktorije ni bilo ničesar slišati že skoraj leto in pol dni in je dejansko obstojala samo na papirju, medtem ko je že vse kazalo, da bo uspešno prebrodila vse začetne težave in odgovornosti s predstavljanjem osrednjega kulturnega telesa združenih slovenskih društev v Avstraliji. Danes sta v Zvezi včlanjena dva kluba: Slovenski klub Melbourne in Slovenski klub Geelong. Vsak po svoje sta že precej uspešno posegla v problematiko obstoja slovenske narodnostne manjšine v Viktoriji in doseženi uspehi jima vlivajo novih moči za še plodnejše uveljavljanje v okviru enotne organizacije, ki bo res s smoternejšim delom zagotovila popoln uspeh.

Želja prisotnih je bila, da se sedanjega tajnika Zveze, g. Verglesa, obvesti o vseh o vseh nadaljnjih ugotovitvah z ozirom na vršenje njegovih dolžnosti in se ga zaprosi za pismeno potrditev odstopa s sedanjega položaja, kajti dovolj jasno je, da mu mnogi vzroki ne dopuščajo več uspešnega vršenja tajniških poslov. Po njegovem odstopu se bodo zbrali zastopniki obeh klubov na izredni skupščini, kjer bodo izbrali novega tajnika in utrdili temelje nadaljnjemu delovanju.

Člani obeh odborov so tudi zelo živo občutili še potrebo po skupnem kulturnem delovanju, ki bi tudi na tem področju ustvarilo trdnjše vezi daljnosežnega značaja, ki oznanjajo prihod prerođa in svetlejše dobe kulturnega izživljanja. Želimo, da bi tudi v tem slučaju obveljalo: Veni, vidi, vici. Sicer pa je idejni program celovečerne prireditve že sestavljen, datum izvedbe pa je prenesen na začetek novega leta.

In še nekaj ugotovitev o želji sproščenega osebnega zbližanja obeh slovenskih skupin. V ta namen bi priredili v mesecu januarju ali februarju naslednjega leta skupen izlet v priznano romantično okolico 1125 čevljev visokega Flindersspeak-a. Kraj slovi po izredno lepi dolini, obdani s slikovitim planinskim izgledom, ravnica v dolini, kjer se vije potok, ki povdarja pestrost izgleda, pa je nalašč ustvarjena za izvedbo piknika s plesom in raznimi družabnimi igrami.

Člani obeh odborov so obljubili, da bodo o doseženih pogojih sodelovanja razpravljali na prvih rednih sejah.

Ob koncu tega idejnega sestanka so člani odbora Slovenskega kluba Geelong zaželeli tople in iskrene pozdrave Slovenskemu klubu Melbourne in vsem rojakom v Viktoriji in drugod po Avstraliji (želeč, da bi v naši skupnosti že skoraj ugledali Slovenski klub Adelaide in druge) z zavestjo, da je skupno delo predpogoj boljših uspehov in načrtnega razvoja.

IZ PISARNE TAJNIŠTVA

je bilo odposlanih v sredini meseca novembra več pisem slovenskim klubom v Avstraliji. Vsebinski motiv je bil oživitev Zveze slovenskih klubov z morebitnim vključanjem omenjenih klubov v Adelaidiin Brisbanu.

Glavne zamisli medsebojnega delovanja so bile:

Slovenski klub Adelaide: "Vaše pismo z dne 27. septembra t. l. je obravnaval Upravni odbor SKM-a na nasih zadnjih rednih sejah, pri tem upoštevajoč Vaš apel za oživitev medsebojnega sodelovanja v okviru Zveze slovenskih klubov, o čemer med našim in Vašim klubom že dalj časa ni bilo ničesar storjenega.

Zaradi važnosti in obseznosti tega vprašanja, ki ga morajo reševati vsi v Zvezo včlanjeni klubi, smo podrobnejšo rešitev prenesli na poznejši datum, dočim smo načelno zaključili sledeče: "Vaš Klub je z dosedanjim obstojem, pri tem vedno gojec res koristne, pa čeprav v glavnem samo pisemske vezi, dokazal in potrdil sprejem v ZSK... Mnogo je bilo govora o nacinu zastopanja Vašega delegata ob priliki skupščine ali važnejših sestankov, oziroma kakor ste se izrazili, kake znane osebe, živeče v Melbournu, ali v Viktoriji, da bi zastopala Vaš klub. Mnogo odbornikov je bilo mnenja, da bi Vam v tem lahko odlično pomagal pater Bazilij. ... Upamo, da bomo v vseh omenjenih vprašanjih uspeli, kajti nas vse veže globoka ljubezen do slovenstva, kar je predpogoj ohranitve slovenske narodnostne manjšine v Avstraliji."

Slovensko socialno društvo "Planinka": "Trenutno sta v Zvezi včlanjena SKM in SKG, ki že več let s mostojno in zadovoljivo delujeta na socialnem in kulturnem področju. Sadovi njunega medsebojnega dela danes še ne predstavljajo njunih pričakovanj, toda pričeli so uveljavljati svoje želje in zahteve v odnosu na realiziranje skupnih ciljev.

Príčkajte okroka srečni!..

Na svetu se rodi vsak dan približno 119.600 otrok. Približno devet desetin vseh porodov je normalnih. Tega se lahko samo veselimo. Pravzaprav pa je povsem naravno, zakaj nosečnost in rojstvo sta nekaj normalnega za vsako zdravo ženo! Toda kaj je treba storiti, da bo bodoča mamica preživela ta čas kolikor mogoče brez težav? O tem so pisali že mnogi priznani zdravniki iz raznih držav. Med tisoči njihovih nasvetov bo našla marsikatera žena koristno napotilo tudi zase.

VESELITE SE NOSEČNOSTI

* Za normalno razvito žensko je to naj-srečnejši čas njenega življenja. Mnoge žene se v tem času počutijo bolje kot kdaj koli poprej. Razživijo se in postanejo ljubkejšje.

* Varujte se pripovedovanj drugih, kako težak je porod. S takimi opisi hočejo postati nekatere ženske bolj zanimive.

* Nosečnost je povsem normalno stanje, ki prinaša s seboj le malo sprememb. To ni nikakršna bolezen. Porod bo normalen, če se boste nanj pravočasno pripravili, predvsem, če boste znali pravilno dihati.

* Navadite se misli na porod, da se ga ne boste bali. Bojite se lahko samo nečesa, česar ne poznate! Če pa boste vedeli, kdaj in kako se prične porod in kako lahko pri tem pomagata sami sebi, potem si ne boste delali skrbi po nepotrebnem. Bodite predvsem srečna žena in ne bolnica. Živite prav tako kakor doslej, le brez večjih naporov.

* Med četrtnim in petim mesecem boste prvič začutili, da se otrok giblje. Za vsako mater je ta prvi znak eden najsrečnejših trenutkov njene nosečnosti. Poslej je mati še tesneje povezana s svojim otrokom in se ga še bolj veseli.

* Utrujena in razdražena žena je med porodom slabotnejša, kot je spočita. Zato med nosečnostjo razdelite vse svoje delo na važno in manj važno. Vse nevažno pustite ob strani. Mislite si, da imate ljubelega gosta, kateremu morate posvetiti vso svojo pozornost.

* Narave ni mogoče natanko preračunati, zato je tudi datum poroda lahko drugačen, kakor ste ga izračunali sami ali zdravnik. Bodite pripravljeni na morebitno presenečenje.

* Pravočasno si pripravite svoje stvari: toaletne in kozmetične potrebščine, spalno srajco, nočno jopico, jutranjo haljo, copate, pisalne potrebscine in morda še knjigo. Tudi oprema za dojenčka mora biti že pripravljena.

BODOČA MATI,

SKRIBITE ZA SVOJE ZDRAVJE IN LEPOTO

* Nosite čevlje z nizkimi in srednjimi petami. Na visokih petah niste sigurni, ker težko telo ne najde pravega ravnotežja. Čevlji tudi ne smejo biti preozki, da bi stiskali prste.

* Kopel v kadi. Voda ne sme biti prevročna. Razen tega zelo pazite, da ne zdrsnete. Prsi si umivajte s posebno pozornostjo.

* Vsake tri mesece obiščite zobozdravnika. Med nosečnostjo je skrb za zobe mnogo važnejša kakor kdaj koli.

* Navadno delo v stanovanju vas ne bo utrudilo, toda ne vzpenjajte se prepogosto po stopnicah in ne nosite pretežkih bremen. Sklanjanje in poklekanje dobro de, zlasti pri delu na vrtu, kar krepi mišice.

* Pojdite na psrehod ob vsakem vremenu. Sprehodov pa naj bo raje več in krajših, izogibajte se dolgih tur.

* Zjutraj popijte čašo ali dve mlačne vode, da bo prebava v redu.

* V prvih mesecih si boste pogosto zaželeli počitka. Ponoči spite vsaj osem do devet ur. Pa tudi čez dan ležite za uro ali dve. Pri tem položite noge na blazino, da vam ne bodo zatekale.

* Kadite zelo zmerno ali raje sploh ne. Izogibajte se alkoholnih pijač.

* Ne nosite dokolenk ali elastičnih pasov za nogavice, da ne ovirate normalnega otrokovega razvoja. Šele po šestem mesecu boste potrebovali poseben pas za nosečnost. Tak pas ne sme biti pretesen, vendar dovolj močan, da dobi hrbtenica oporo.

* Če vam postanejo prsi pretežke in se vam naramnice zarežejo v ramena — razširite jih in podložite z mehkim blagom.

* Zadnje mesece ležite v postelji vedno po strani, da otrokova teža počiva na postelji. Tudi blazina naj bo dovolj visoka.

* Pa še to: bodite vedno okusno in primerno oblečeni in skrbno počesani.

Mladim ugankearjem ~

Če sem brez sadu v jeseni,
zame se nihce ne zmeni;
ko pa sadja poln stojim,
v rebra kamenja dobim.

Kakor sneg najprej sem bela,
in nato ozelenela:
slednjič kakor kri žarim,
tudi tebi prav dišim.

Možiček pade z drevesa v travo,
klobuček okrogel mu krije glavo;
zver pride ščetinasta, dolgousta,
popade možička in ga pohrusta.

Nas hlapec črni — menda nor je,
po njivi hodi in jo orje;
a nima pluga, nima brane.
Mož moder je, kdor to ugane.

IZ SVETA ZNANOSTI IN TEHNIKE

Srčni napadi pri ženskah postajajo pogostejši, kot so bili pred 20 leti. Prej je bilo namreč razmerje med moškimi in ženskami 2:1, zdaj pa je le še 1,1:1. Se pa ti napadi pripetijo pri ženskah pozneje kot pri moških, kar razlagajo s teorijo, da pri ženski žile otdirajo pozneje, ker to zavirajo ženski hormoni.

— Umetne zobe iz slonovine, lesa in kamena so poznali že šesto let pred našim štetjem.

Malce smešno je slišati, da poskušajo zdraviti čir na želodcu z navadnimi otroškimi baloni. Prazen balon potisnejo bolniku v želodec in ga napihnejo. Nato pa s posebno črpalko poženejo skozi ta balon hladilno tekočino iz enakih delov etilnega alkohola in ledeno mrzle vode. Hlajenje traja 125 ur in popolnoma zaustavi proces presnavljanja v želodcu in s tem tudi krvavitve. Metodo so preizkušali na bolnikih, ki so bili preslabotni za operacijo.

MISLI VELIKIH MOŽ

- * Najvišja človeška modrost je vedeti, da ničesar ne veš. — Sokrat
- * Največja sreča in največje bogatstvo je, biti reven in siromašen v svojih željah. — Seneka
- * Če sem pokoren, je moja duša resnično svobodna! — Goethe
- * Kdor je v trpljenju ohranil v svojem srcu zaupanje, ga ne morejo uničiti še tako veliki udarci. — Eoetvoes
- * Najtežje na svetu je spoznati samega sebe. — Tales
- * Nezačudljivost je dve vrsti: prvo vzpodbuja, drugo goni v obup. S prvim dosežeš, kar hočeš, z drugim pa zgubiš, kar imaš. — Elbert Gubbard

DOMISLICE

- Kdor se z življenjem igra, ga bo nekoč zaigral, kdor pa si nikdar ne zapoveduje, bo ostal večni hlapec.
- * Krepostna ženska vas navdahne, sposobna ženska vas zanima, lepa pritegne, o svoji vas pa le uvidevna ženska.
- * Vse, česar se stalno poslužujemo, se obrablja, predvsem prijateljstvo.
- * Kadar se človek razveseli ob misli, da je še mlad in opazi, da se dobro počuti, pomeni to že starost.
- * Od mladih ljudi pričakujemo, da bi delali kot odrasli in da bi se hkrati pustili od nas voditi kot otroci.
- * Skrivnost, ki jo človek najtežje obdrži zase, je dobro mnenje, ki ga ima o sebi.

A N E K D O T A

Neki kritik je rekel Dumasu: "V knjigi ste zapisali 'boleča praznina'. Oprostite, toda ne razumem, kako lahko nekaj praznega boli?"

"Tako se vidi," je odvrnil Dumas, "da še niko niste imeli glavobola."

BLIŽAJO SE BOŽIČNI PRAZNIKI BLIŽAJO SE BOŽIČNI PRAZNIKI BLIŽAJO SE BOŽIČNI PRAZNI

CENIK S T A N D A R D DARILNIH PAKETOV

slovenske tvrdke: Dr. J. KOCE, G.P.O. Box 670, Perth, W. A.

Tukaj so navedeni samo paketi, ki so carine prosti. Ostale pakete lahko najdete v "Mislih" ali pa v "Žaru". Sicer pa nam lahko daste naročilo po ceniku katerekoli druge tvrdke.

VSAKEMU PAKETU, ako naročnik želi, bomo brezplačno dodali kot naše božično darilo ene Božične jaslice!

Vsem onim, ki naročajo pakete pri moji tvrdki, dajem brezplačno informacije za poziv zaročenk, staršev, sorodnikov itd. iz Evrope in Amerike v Avstralijo. Ravno tako dajem brezplačno informacije za potovanja z letali in ladjami po vsem svetu.

Paket št. 11:

45 kg bele moke OO
17 kg svinjske masti (kanta)
62 kg ..... £ 9.12. 0
(Carine prost, taksa 16. 0)

Paket št. 12:

90 kg (2 vreči) bele moke OO, £ 8. 8. 0
(Carine prost, taksa 16. 0)

Paket št. 13:

17 kg svinjske masti (kanta), £ 5. 0. 0
(Carine prost, taksa 8. 0)

Paket št. 14:

45 kg (vreča) bele moke OO ..£ 4. 4. 0
(Carine prost, taksa 8. 0)

Paket št. 15:

4 kg svežih pomaranč (ali limon)
..... £ 2. 0. 0
(Carine prost, taksa 8. 0)

Paket št. 16:

9 kg svež. pomaranč (ali limon)
..... £ 4. 2. 0
(Carine prost, taksa 8. 0)

Paket št. 19:

5 kg riža Zlato Zrno
5 kg bele moke OO
5 kg špagetov/makaronov, finih
1 kg čokolade, mlečne
1 kg finih bonbonov
17 kg ..... £ 4.18. 0
(Carine prost, taksa 8. 0)

Paket št. 25:

"Specialni Božični paket II"

1 kg cokolade
7 kg bele moke OO
2½kg svinjske masti (kanta)
1 kg luksuznih bonbonov
1 kg datelnjev
1 kg mandljev, oluščenih
1 kg rozin, grških
1 kg fig
1 kg olivnega olja
½ kg medu
1 kg sira
1 kg šunke, kuhane, v konzervi
18. 75 kg £10.12. 0
(Carine prost, taksa 8. 0)

Paket št. 20:

10 kg bele moke OO
10 kg špagetov/makaronov, finih
10 kg riža Zlato zrno
1 kg rozin
2 kg olivnega olja
1 kg čokolade, mlečne
34 kg ..... £ 7.14. 0
(Carine prost, taksa 8. 0)

Paket št. 21:

10 kg bele moke OO
10 kg svinjske masti
10 kg riža Zlato Zrno
10 kg špagetov/makaronov, finih
40 kg ..... £ 9. 7. 0
(Carine prost, taksa 8. 0)

Paket št. 22:

5 kg bele moke OO
2 kg špagetov/makaronov, finih
1 kg olivnega olja
1 kg holand. sira
2 kg riža Zlato Zrno
1 kg čokolade, mlečne
1 kg bonbonov, karamelnih
1 kg finih keksov
1 kg mila za pranje
1 kg marmelade, fine
1 kg rozin (sultan)
17 kg ..... £ 6. 2. 0
(Carine prost, taksa 8. 0)

Paket št. 23:

5 kg polenovke (orig. norveški Stockfish)
2 kg olivnega olja
5 kg bele moke OO
12 kg ..... £ 6. 6. 0
(Carine prost, taksa 8. 0)

Paket št. 24:

"Specialni Božični paket I"

1 kg čokolade
1 kg luksuznih bonbonov
1 kg datelnjov
1 kg mandljev, oluščenih
1 kg rozin, grških
1 kg fig
1 kg olivnega olja
½ kg medu
1 kg sira
1 kg šunke, kuhane, v konzervi
9.50 kg ..... £ 8. 2. 0
(Carine prost, taksa 8. 0)

Zastopnik za Viktorijo: J. Vah, 2 Kodre St., St. Albans, Vic.
Zastopnik za N.S.W.: R. Olip, 65 Honour St., Woollahra, N.S.W.

Poudariti moramo, da vsi omenjeni klubi delujejo izključno na kulturno-prosvetnem in socialnem polju, kar vsekakor jamči sproščeno udeležbo vseh svobodnomislečih Slovencev. ... "

Medsebojno zanimanje nas privede do skupnih poti uspešnejšega obstoja. Dokaz temu so smernice za bodoče delo našega Kluba s Slovenskim klubom v Geelongu, ko smo končno dosegli to, kar smo že dolgo oboji želeli, a smo morda bili prenerodni, da bi se mogli že predčasno sporazumeti o vsem, kar nam je ležalo v srcih. Res je, da nas vse skupaj druži edina, toda velika ljubezen do ideje, ki ji žrtvujemo vse, kar imamo najdragocenejšega: globoko zavest, da moramo vztrajati v trdi vsakdanji borbi za obstanek in za ohranjanje najlepše dediščine, ki smo jo prejeli od staršev.

* Bolezen je zopet posegla v naše vrste. Tokrat je priklenila na bolniško posteljo marljivega podpredsednika našega Kluba, g. S. Špacapana, ki je pred kratkim prestal težko operacijo na želodcu.

Upamo, da bo kmalu okreval in mu želimo skorajšnji povratak v našo sredo!

* Želja Upravnega odbora SKM je, da naj bi se za obdobje Božičnih praznikov vsi oni člani kluba, ki posedujejo osebna vozila, udeležili enodnevnega izleta v Frankston, Dromano ali Sorrento. Tako naj bi po daljšem odmoru tudi ljubitelji vodnega elementa prišli na svoj račun. O podrobnostih Vas bomo obvestili v Božični številki Vestnika.

* V obdobju letnega dopusta bo vsakodnevno zbiranje rojakov (predvsem v času Božičnih praznikov), ki bi se radi družili v tem času, v Elwoodu, ki je najprimernejši in najpriljubljenejši prostor za izvedbo raznih družabnih iger, kopanja in plavanja.

* Iz "Sun-a" smo zvedeli, da je v nedeljo zvečer, 22. novembra, pristaniška policija St. Pier-a našla neznanega utopljenca. Po zunanjem izgledu so predvidevali, da je preminuli Novoavstralec. V torek, 24. novembra pa je poročal isti časopis, da so ugotovili identiteto ponesrečenca, ki je Slovenec Alojz Poles. Iz klubske kartoteke smo ugotovili, da je bil pokojni A. Poles pred dvema letoma član našega Kluba. Ker je v tem času pater Bazilij na potovanju v South Avstraliji, je član našega Odbora, g. Hartman, obvestil hrvatskega župnika Grkasa o nesrečnem slučaju. Kasnejših obvestil nismo prejeli, tako da se zastopniku našega Kluba ni bilo mogoče udeležiti pogreba. Izvedeli smo, da ima pokojni sorodnike v Nortcote. Ob težki izgubi, ki jih je prizadela, jim izrekamo izraze iskrenega sožalja, Alojzu pa naj bo lahka tuja zemljica!

UPRAVA KLUBA POROČA

da: je pater Bazilij preskrbel v burnleyski cerkvi malo dvorano, ki naj bi služila najprej vsako prvo nedeljo v mesecu in kasneje tudi v ostalih za kulturno in športno izživljanje naše mladine. Izvedli pa bi lahko tudi plesne večere ob melodijah radiogramov z obsežno izbiro vsakovrstnih plošč,

z mišljenega božičnega izleta v Sydney ali Adelaide ne bo, ker nismo prejeli zadostnega števila prijav,

bo Slovenski klub Melbourne priredil naslednjo zabavo z imenom "Miklavževanje" v soboto, 5. decembra ob pol osmih zvečer v Prahran Town Hall in Vas vse vljudno vabimo na proslavo tega lepega ljudskega praznika z zanimivim Miklavževim programom, bo naslednjega dne "Miklavževanje" za naše najmlajše po slovenski nedeljski maši v Burnleyu v mali dvorani. Obdarovani bodo otroci vseh tistih članov, ki so pravočasno poslali prijave do 1. decembra,

je Good Neighbour Council zaprosil tudi naš Klub za udeležbo pri prodaji značk, katerih pridobljeni denarni iznos bo služil za pomoč pohabljenim otrokom v tednu Chripple Children. Naš Klub se je vabilu odzval, počaščen nad izkazanim zaupanjem, in bodo naša dekleta prihodnji petek, t. j. 4. decembra v treh izmenah in sicer od 7. 30 do 9. 30 ure, od 9. 30 do 11. 30 ure in od 11. 30 od 13. 30 ure prodajale značke pred postajo Spencer Street,

preklicujemo sledeče številke članskih izkaznic SKM-a: št. 85 od Ban Franka, št. 218 od Potočnik Stanka in št. 356 od Kump Franca,

tudi letos sprejemamo Božična voščila sorodnikom, prijateljem in znancem za decembersko številko "Vestnika" do vključno 15. decembra. Cena enotnih voščil je 5 sh. Naprošamo vse interesente, da poravnajo stroške voščil istočasno z Money Order.

Svoji k svojim :

Slovenska Tiskarna

SLOVENC! POZOR!

Ali že veste, da je v Melbourne odprta Slovenska Tiskarna, kjer po najugodnejših cenah izdelujemo vsakovrstna tiskarska dela: tiskanje računov, vsakovrstnih blokov, naslove trdk na ovitkih in pis-mih, vsakovrstne vizitke, poročna oznani-la, itd., itd.

Telefon:

FW 6138 *S. Špacapan*

13 Weigall St., EAST BRUNSWICK

John Hojnik

CONTINENTAL SMALL GOODS

213 St. Georges Rd., FITZROY
Telefonirajte na JW 6656

Nudimo Vam hrenovke, salame, šunkarice, kuhano gnjat, kranjske klobase in speci-alitete kot: Strassburger, galic, leber-wurst itd.

NUDILI VAM BOMO SAMO NAJBOLJŠE!

KROJAŠKI SALON

A. MATULAJ

64 Spencley St., CLIFTON HILL

Izdelujemo vse vrste oblek in plašcev po zadnji modi. Mnoga priznanja ob zelo z m e r n i h cenah odlikujejo naše delo. Priporočamo se tudi za izdelavo raznih svečanih in poročnih oblek. Nudimo Vam tudi pestro izbiro peril in obutve. Telefon: JW 6378

Slovenci v Geelongu - Pozor!

FRANC RUHAR

Obveščam vse rojake v Geelongu, da sem odprl krojaško delavnico, kjer izdelujemo vsakovrstne moške obleke, plašče, ženske kostume in plašče po meri in evropski izdelavi po znižanih cenah. Delam iz svojega in iz Evrope dobljenega materiala.

SE TOPLO PRIPOROČAM!

CENTRAL MARKET, RYRIE ST., GEELONG

GRAFOLOG

Vam pošlje pismo Vaš celi življenje-pis, Vašo srečo in bodočnost.

Napišite Vaš rojstni datum, mesec in leto ter Vaš naslov.

Priložite deset šilingov.

Parma Angelo - grafolog

36 Moor St., FITZROY/VIC.

Uglašajte v našem listu WESTNIK!

Cene oglasov:

Na celi strani .....£

Na polovici strani .....£ 2

Na četrtini strani .....£ 1

Na osmini strani (enotni oglas) ...sh 13

Vse tiste oglasevalce, ki niso poravnali svojih obveznosti, naprošamo, da to storijo čimprej in se še nadalje priporočamo.

miklavževanja :

Slovenski klub v Melbourne Vas vljudno vabi na plesno zabavo "MIKLAVŽEVANJE" v Prahran Town Hall, v soboto 5. decembra ob 7.30 uri zvečer.

Darila za odrasle bomo sprejemali od druge ure popoldne do osmih zvečer.

Miklavževanje za naše najmlajše pa bo naslednjega dne, t. j. v nedeljo 6. decembra po slovenski maši v mali dvorani cerkve v Burnleyu.

Obdarovani bodo vsi tisti člani, ki so pravočasno poslali prijavo do 1. decembra.

Vljudno vabljeni!